

Plenum

Tisdag 21.4.2026 kl. 14.00—17.42

5. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 10 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd, 6 och 8 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare samt 5 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling

Regeringens proposition RP 178/2025 rd

Utskottets betänkande JsUB 3/2026 rd

Andra behandlingen

Förste vice talman Paula Risikko: Ärende 5 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu godkännas eller förkastas.

Ledamot Hänninen, varsågod.

Debatt

16.56 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Tämä esitys on luonteeltaan hiljainen mutta hyvin kriittinen huoltovarmuudelle. Sillä varmistetaan, että maatalouden EU- ja kansalliset tukijärjestelmät toimivat oikein, ajantasaisesti ja luotettavasti ja että meillä on suomalaista ruokaa myös tulevana vuosikymmeninä. Maa- ja metsätalousvaliokunta on käsitellyt esityksen antaen sille tarpeelliset tarkennukset, ja siksi esitys on nyt entistäkin parempi.

Arvoisa puhemies! Tällä esityksellä emme vain toimeenpane jotain EU:sta meille annettua. Ensinnäkin tavoitteena on selkeyttää kuntien toimivaltaa tukihakemusten yhdistämisessä niissä tilanteissa, joissa hakijat on katsottava yhdeksi tilaksi. Tämä estää sen, että sama tila päätyisi kahden eri viranomaisen ristiriitaisiin ratkaisuihin. Toiseksi esityksessä täsmennetään, että tukikelpoisen maa-alan tulee olla viljelijän hallinnassa paitsi hakupäivänä myös aina hakemuksen viimeiseen muokkauspäivään saakka. Tämä on tärkeä täsmennys, koska se yhdenmukaistaa sääntelyä ja vähentää tilanteita, joissa viljelijät menettävät tukiosuuksia teknisten tulkintaerojen vuoksi. Kolmanneksi ympäristösopimukseen liittyvä hallinnollinen tarkastuskäynti siirretään tehtäväksi nykyistä aikaisemmin jo ennen ensimmäistä sopimusvuoden loppumaksua, mikä ehkäisee takaisinperintää ja turvaa viljelijän asemaa. Uudistus on tältä osin monipuolinen ja kaivattu. Selkeät pelisäännöt vähentävät ristiriitoja ja yllätyksiä ja tekevät siten suomalaisen ruoan tuottamisesta helpompaa.

Arvoisa puhemies! Näin lueteltuna nämä muutokset voivat tuntua hallinnollisilta, mutta taustalla on paljon suurempi merkitys. Kotimainen ruoantuotanto on osa Suomen huoltovarmuuden ydintä. Se on osa sitä perustaa, joka ei näy otsikoissa riittävästi mutta jonka puuttumisen huomaisimme yhdessä päivässä kriisin keskellä. Jos tukijärjestelmät eivät toi-

Punkt i protokollet PR 39/2026 rd

mi, jos hallinnon viiveet kasvavat tai jos viljelijät eivät voi luottaa sääntöihin, vaikutukset näkyvät nopeasti pellolla, tuotannossa ja investoinneissa. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kaunisto.

16.59 Ville Kaunisto kok: Arvoisa rouva puhemies! Nyt käsiteltävässä esityksessä selkeytetään järjestelmää ja tehdään siitä toimivampi niin viljelijöiden kuin viranomaisten näkökulmasta. Viranomaisten toimintavaltaa selkeytetään, ja kuntien roolia tukihakemusten yhdistämisessä täsmennetään. Tilanne, jossa sama toimija muodostaa yhden maatilakokonaisuuden, vaikka hakemuksia olisi useampia, ei ole uusi. Kuntien näkökulmasta epäselvyydet toimivallasta ovat kuitenkin aiheuttaneet tulkintaongelmia. Nyt tämä korjataan. Jos maatilakokonaisuuksia voitaisiin keinotekoisesti pilkkoa useisiin osiin, avautuisi mahdollisuus kiertää tukiehtoja ja enimmäismääriä. Tämä ei ole hyväksyttävää niiden viljelijöiden näkökulmasta, jotka toimivat sääntöjen mukaisesti. Hallituksen esitys vahvistaa yhdenvertaisuutta ja varmistaa, että tukijärjestelmää sovelletaan johdonmukaisesti koko maassa.

Arvoisa rouva puhemies! Toinen keskeinen kokonaisuus liittyy tukikelpoisen alan hallintaan. Jatkossa tukikelpoisen alan on oltava viljelijän hallinnassa koko hakuprosessin ajan. Tämä selkeyttää sääntöjä ja vähentää epävarmuutta viljelijöiden arjessa. Samalla se tekee järjestelmästä läpinäkyvämmän ja helpommin valvottavan.

Kolmantena nostan esiin pysyvien nurmien ennallistamista koskevan muutoksen. Kynnystä nostettiin viidestä prosentista kymmeneen prosenttiin. Tämä on viljelijöiden kannalta merkittävä ja tervetullut jousto, joka ottaa paremmin huomioon käytännön maataloustyön realiteetit ilman, että ympäristötavoitteista luovutaan. Tämä muutos on saanut laajaa kannatusta asiantuntijoilta.

Lisäksi esityksessä parannetaan ympäristökorvausten hallinnollista tarkastusta aikaistamalla tarkastuskäyntiä ennen ensimmäisen maksun suorittamista. Näin voidaan välttää tilanteet, joissa viljelijä joutuisi myöhemmin takaisinperinnän kohteeksi pelkästään tarkastuksen ajoituksen vuoksi. Hallinnollisen taakan keventäminen ja sääntelyn selkeyden parantaminen on järkevää kaikkien osapuolien kannalta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas poissa.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen godkände lagförslag 1—3 i proposition RP 178/2025 rd utifrån beslutet i första behandlingen. Andra behandlingen av lagförslagen avslutades. Ärendet slutbehandlat.